

Studeren aan eigen seminarium?

Op de laatstgehouden Algemene Vergadering van de Unie kwam het uitvoerig aan de orde:

ÉEr zijn veel meer leden van baptistengemeenten als zendeling in dienst van niet kerkelijk gebonden geloofszen-
dingen dan in dienst van onze -eigenØUnie Zendings Commissie.

ÉVeel méér baptisten jongeren kiezen voor een theologische opleiding aan een bijbelschool, een niet kerkelijk
gebonden hbo-opleiding of een evangelische theologische faculteit, dan voor een studie aan -eigen seminariumØ
ÉGemeenten vertonen in toenemende mate de neiging om voorgangers te beroepen die niet aan -eigen seminariumØ
hebben gestudeerd, of zelfs geen lid zijn van een geünieerde gemeente.

Deze werkelijkheid roept vragen op in de richting van alles wat we als uniegemeenten -eigenØhebben. In het kader
van dit artikel, geschreven t.g.v. van roepingenzondag, gaan we dieper in op de waarde van het -eigen seminariumØ

Gods koninkrijk is groter

Gods koninkrijk is groter dan de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland. Wie teleurstellingen heeft opgelo-
pen binnen de Unie en haar gemeenten, zal dit met een zucht van opluchting beamen. Maar ook wie dit kleine
stukje van Gods koninkrijk van harte lief heeft, en er gaven, tijd en energie aan wijdt, zal met deze uitspraak
instemmen. Waarom? Omdat je liefde voor de gemeenten, en hun verbondenheid in de Unie, ten diepste geen
liefde is voor de -eigen clubØ maar liefde voor het koninkrijk van God! Door de geschiedenis heen hebben we-
reldwijd baptisten gemeenten gefloreerd bij de gratie van leven en groei buiten -eigenØbaptisten grenzen. We zijn
- nationaal en internationaal - ontstaan en gegroeid binnen de invloedssfeer van opwekkingen en vernieuwingsbe-
wegingen die veel breder waren dan het baptisme. Het baptisme is een stroom binnen een brede delta van stromin-
gen. Dat valt ook in deze tijd in ons land te constateren. Waar sprake is van groeiende gemeenten, groeien deze
door toevloed van gelovigen uit andere kerken en - meestal evangelische - bewegingen. En gemeentelijke en litur-
gische vernieuwingen komen ook -van buitenØ Denk aan de gemeenteopbouwbeving en het -blokje lofprijzingØ
met liederen uit de bundel Opwekkingsliederen.

Baptisme als gelovige identiteit

Gods koninkrijk is groter dan eigen gemeente en de Unie van Baptisten Gemeenten. Dat besef leeft sterk en breed
in de huidige generatie van Nederlandse baptisten. Een oudere generatie -traditionele baptistenØheeft daar moeite
mee. Zij stammen uit een tijd dat er nog -echte baptistenØwaren, die je kon herkennen aan hun -gemeentebesefØ
Ze lééfdén in de gemeente. Ze werden er (bijna) geboren, ze groeiden er in op, kregen daar hun vrienden en
vriendinnen, trouwden er, en stierven er. De gemeente was in alle opzichten hun leefwereld. En dat door al het dik
en dun van het gemeenteleven heen! De baptisten gemeente bepaalde hun identiteit als gelovige. Deze tijden lijken
(voorlopig?) voorbij. Dat heeft veel te maken met het gegeven dat je in onze cultuur als baptist niet meer direct als
sektariër wordt beschouwd. Leden van minderheidsgroeperingen hebben elkaar, en de principes van hun groep,
nodig om op de been te blijven en zelfrespect te bewaren. Als baptist heb je tegenwoordig daarvoor je gemeente,
laat staan de Unie, niet meer nodig. Twee straten verder dan de baptisten kapel komt een evangeliegemeente bijeen,
waar het vol zit met gelovigen uit allerlei kerken en kringen die óók voor doop op belijdenis van geloof zijn.

Theologische studie en baptisten identiteit

Je bent lid van een baptisten gemeente, en je voelt je door God geroepen tot zijn dienst. Maar waarom zou dat een
roeping moeten zijn tot een dienst in de baptisten geloofsgemeenschap? Gods koninkrijk is toch veel groter! Veel
baptisten jongeren met een roepingsbesef stellen zich tegenwoordig deze vraag! Ze kiezen daarom voor een niet
kerkelijk gebonden opleidingsinstituut. Dan kun je tenminste nog alle kanten op! En mocht je gaandeweg toch tot
de overtuiging komen dat God je tot het baptisten voorgangerschap roept, dan blijkt dat onder baptisten altijd wel
te regelen te zijn! Tegen baptisten die zó met roeping en opleiding omgaan wil ik zeggen: wie zich aan het -eigen
seminariumØlaat inschrijven, verplicht zich niet om baptisten voorganger te worden. Op de studieweg aan het
seminarium is er ruimte en vrijheid om je te bezinnen op de toekomst na de studie. Maar aan geen enkel oplei-
dingsinstituut leer je de baptisten geloofsgemeenschap beter kennen dan aan het eigen seminarium. En nergens
ontvang je een opleiding die je zo specifiek voorbereidt op het baptisten voorgangerschap. Zonder dat daarmee
andere toekomstmogelijkheden vervallen.

Veel jongeren uit baptisten gemeenten kiezen voor een bijbelschool, hbo-opleiding of theologische faculteit van evangelische signatuur. Want het is zo heerlijk om te studeren met studenten uit allerlei kerken en kringen, van gereformeerde bond in de hervormde kerk tot pinkstergemeente toe, aangevuld met mensen die via Youth for Christ en het werk van de Navigators tot geloof zijn gekomen. Zo verschillend van kerkelijke achtergrond zijn en dan ervaren dat toch je één bent in Christus! Dat heb je aan het 'eigen' baptisten seminarium toch niet! Ik durf te zeggen: toch wel! Ook binnen de eigen baptisten opleiding kun je dergelijke, je geestelijke horizon verbredende ervaringen, opdoen. De laatste studie jaren zijn er ook steeds niet-baptisten studenten geweest, die zich aan het seminarium lieten inschrijven, hetzij voor het gehele onderwijsprogramma, hetzij voor het volgen van enkele vakken die hun speciale interesse hebben. Hun aanwezigheid geeft de colleges een extra dimensie. Bovendien: wie aan het eigen seminarium studeert, studeert ook aan de theologische faculteit van de Utrechtse universiteit. Daar ontmoet je medestudenten en docenten met zeer verschillende kerkelijke en geestelijke achtergronden. Je zult zeggen: maar die zijn vast niet allemaal evangelisch! Dat klopt. Maar de Utrechtse theologische faculteit heeft veel studenten van evangelische signatuur. Ze hebben samen een eigen theologisch dispuut, bijna het grootste dat er is. Dus als je dat zoekt... En waarom zou je niet de uitdaging aangaan van de ontmoeting met niet-evangelische medestudenten en docenten? Het kan je stimuleren je eigen positie gefundeerder en overtuigender in te nemen. En je kunt vaak ook nog echt iets van hen leren, iets waarvan je nu nog geen weet hebt.

Het 'eigen' seminarium biedt een opleidingsweg waarin zich het karakter van het baptisme weerspiegelt, zoals dat in het begin van dit artikel beschreven werd. Deze studie gaat er vanuit dat het koninkrijk van God groter is dan het baptisme. Bewust wordt daarom in de opleiding de ontmoeting en ook de confrontatie met anderen op de agenda gezet. Denk hier aan de samenwerking met de universiteit. Docenten zijn zich bewust van de inbedding van het baptisme in de delta van evangelische stromingen. Maar ze zijn zich daarbij evenzeer bewust van het eigene van het baptisme. Dat eigene, die identiteit, is tot stand gekomen in een proces van enkele eeuwen, waarin baptisten gemeenten zich bestaansrecht moesten verwerven in een wereld vol kerken en geestelijke bewegingen. Door dat eigen karakter is het baptisme in de loop van de geschiedenis niet naamloos ondergegaan in de stroom van geestelijke modeverschijnselen en 'hypes'. We hoeven ons voor dat eigen gezicht niet te schamen. Dat eigene zit in de nadruk op een geordende gemeente als de ruimte waarin het geloof beleefd wordt. Bij alles wat baptisten-gemeenten met evangelische gemeenten gemeenschappelijk hebben, schuilt hierin onze identiteit. Vanuit dit identiteitsgebonden perspectief willen we in de opleiding kijken naar alle geloofsgemeenschappen en bewegingen die ons omringen, en waarmee we vaak veel gemeen hebben. En zoals de schilder en de fotograaf weten te melden: vanuit een perspectief zie je pas echt scherp!

O.H. de Vries